

acspiejer ven che i nes a misura
mé tan curt tla televijion. Purmpò
iel stat dassénn bel, n'ës fan tlo,
on udù y vivù l'atmosfera olimpica
y chèl ie zeché scialdi de particuler.
Bel iel stat dantaldut a udëi duta la
zeremonia de gaurida n mierculdi,

de fujene tarran, ma n'ës ve menta
Gherdëina, nce sce vo metëis ite trupa paroles
tudëscès".

Leo Senoner

Giaurida di Juesc Olimpics a Torino

*Cumëmbri dla grupes de bal ladines pra la gran festa de Torino. La
emozions cuntes da Andreas Delago per i cumëmbri de si grupa che à
fat peà pra la gaurida*

Juesc Olimpics/5 - L'ie bele plu
mënsch che Günther Demetz de Sulé
de Urtijei se cruzia y se zera per
mèter a jì, n'cunlaurazion cun la
Union Generala di Ladins dla
Dolomites. Bele dan doi sades ie i
balarins de Gherdëina jic, deberieda
cun reprezentanc dla grupes da bal
d'l'autra valedes ladines, de viers de
Torino per scumencé cun la gran
lingia de proes che fova scrites dant

I balarins ladins ntan la proves sun plaza.

per pudëi fé peà pra la gran festa dla
gaurida di Juesc Olimpics da
d'inviern 2006. Per duc i balarins
iel stat n bel evënt y n'esperienza
che n ne se desmincerà mei. L'fova
sëuraprò nce mesun de cunëscer
jéuni y jéunes de d'autra grupes da
bal dla valedes ladines. Beliscima
fova l'atmosfera y grandiscimo l
stadio de Torino, che, canche plén
de jént, passa 40.000, deventova na

grandiscima emozion, conta i
balarins dla grupa de bal populer
Sëlva-S. Cristina. Savëi che passa
doi miliardes de personnes cëla pro
tres televijion fajova unì su
n'atmosfera de marueia. Per ëi iel
sambën stat na gran legrëza pudëi
fé peà pra chësta gran festa, ma nce
per la grupa nstëssa iel stat n gran
unëur, do mè niacano cater ani che
la grupa se à metù adum, pudëi
mandé balarins a n tel evënt
internaziunel, che dà scialdi ueia y
legrëza de purté inant nosc bai y
nosta cultura. Coche bele tl passà
pòssen udëi la plu bella fotografias
tla plata internet dla grupa de Sëlva-S.
Cristina che ie www.volksanzgruppe.org.

A inuem de duta la grupa de bal
populer de Sëlva-S. Cristina ulons
rengrazié publicamènter duc i
organisadëures, i finanziadëures y
chëi che à judà peà a réalisé chësta
bella esperienza.

*Per la grupa bal populer
Sëlva-S. Cristina l'presidënt
Andreas Delago*

Dolomites, cossa che ie dessegur scialdi interessanta per i spetaculaires te
stadio a Torino y duc i fans che fova te zità, se tråtel pu tlo de chëla grupa
de personnes, da dut l mond, che ie dassénn nteressedes al sport da d'inviern.

Dut ntëur ti iel unì dat na gran publizità ala cossa nce ti media raionei de
TV, radio y stampa.

Michil Costa, Union Generala di Ladins dla Dolomites

"Na esperienza che no desmentiaron"

Schuuhplattler da Ciampedel -
Cree che per duc nos Torino restarà
semper te nesc cheres desche na
esperienza da no desmentièr sot
desvalives ponc de veduda: da la
bona compagnia che aon troà anter
i joegn de l'autra valèdes, a la
delusion de no esser stac touc jù da
la televijion, ence se se aon dat jù
più che aon podù.

A la fin del viac a Torino sion
duc contenc de aer cognosciù, aprijià
e de se aer fac peconc coi joegn de

Gherdëna, Badia e Fodom; te chisc
dis aon batù ju i jouves de la
Dolomites che ne spartesc e aon fat
de bie leames de fradaa.

Ge sporjon n Develpae a duc chi
che ne à didà ence finanziariamente
e ne à dat l met de tor përt a chesta
manifestazion, e ence a nesc "capi"
che ne à lascià se tor fora dal lurier
enceben che sie temp de sajon. N de
gra de cher a duc.

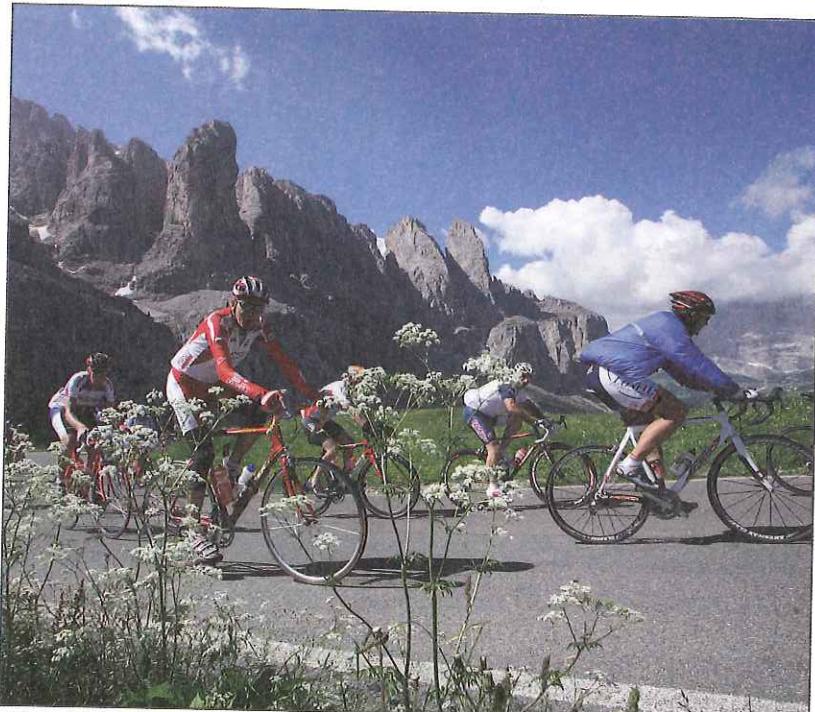
Raffaella

Torin: ocasion de fradaa anter i gropes folk de la valèdes ladines.

Al start la Maratona d'armonia

La 27ejima ediziun dla Maratona dles Dolomites é dan porta. N evënt de sport, unité, solidarieté

La Maratona pîta scenars demorvëia.

Maratona/1 - "Al sarà la maratona d'armonia. Valgûgn cumpêda i dis cîna al start y valgûgn é cun le cé bele danter i crêps. Pinsiers spidicià, che i ne podun nia tignì chîc. N bof de vënt, y ai è bvele demez." Chêstes é les prômes parores dl salüt de Michîl Costa, chef dla Maratona dles Dolomites, sôn le sít ofizial dla manifestaziun. Y insciò saràra stada bonamenter por tropes porsones, che à sperè

roda. Inier jöbia él gnü daurì le "Maratona Village" a San Linert, y da séra à metü man la surandada di petorai, che jarà inant cîna la sabeda séra. En doman saràl ciamò a Corvara la Maratona di mituns "Maratona for Kids", por i lascè lerch spo le dé do al evënt prinzipal.

L'ann passè de novëmber él stè 31.600 porsones da 76 nazionalités che à porvè la fortüna y menè ite la domanda de partezipaziun. Y

start él preodü ince atleć da Malesia, India, Cina, Ruscia, Japon, Brasil, Südafrica y Zelanda Nöia.

La Maratona gnarà sciöche i agn passà trasmetüda tla televijiun, cun na direta televisiva sön Rai Tre dales 6.15 inant cîna misdé. Al sarà da odëi y aldì comentars sön la gara, arichis da n gröm de imajes, sciöche ince aprofondimënç sön nosta cultura, tradiziun, stories de vita.

L'aspet de solidarieté

Da agn incà vëgnel cun la Maratona sostegnì ince proieć de solidarieté. L'azént prinzipal dla ediziun de chësc ann é metü sön l'Uganda, olache an s'à metü dant n gran travert, chël de ti pité plü qualité ales porsones cun handicap, che vëgn te chësta pert dl'Africa particolarmënter discriminades y isolades. Traverç dl proiet é chël da sostegnì la reabilitaziun de chêstes porsones tles comunitàs dl post, renforzé l'aspet de dignité de chêstes porsones y sües families, cherié ince les possibilités de formaziun y de laûr por porsones cun handicap. Daidé pòn sön jon sön le sít www.retedeldono.it

Partezipanç de inom y pom

La Maratona é ince n dé de sport

y sa conforta da podei ester pert de chësc gran evënt dl sport, che/isciü y madorì tres la roda dl temp.

Ségn éra tosc tan inant. Dui dis, o demanco sce an ô ester avisa, mändel ma plü al start dla gara. Ai 30 de jügn dales 6.30 da doman podaràn dè le start por la 27ejima ediziu, sot al tema d'armonia. Magari à l'organisaziun ciamò tremorè, en lönesc, canche al se lasciâjö sö alalt indô n iade na cutra de nëi. Por alisiré i ultimi dis él gñü organisé l'edema dl ziclist, che à metü man cun le Sella Ronda Bike Day la domënia passada. Inant éra jüda döta l'edema cun escursciuns y apuntamén por la

por l'ediziun de chësta domënia él preodù al start 9.469 concorën scric ite - da indöt 52 nazionalités, che se mosorarà sön i set jus de Pordù, Sela, Čiaulunch, Falzares, Frara, Valparola y Giau. Trëi é i percursc che l'organisaziun pita. Le plü lunch é chël de 138 km cun n deslivel de 4.190 m. Le percurs mesan röia sön 106 km y n deslivel de 3.090 m, le plü cõrt sön 55 km y n deslivel de 1.780 m. Incér les 10 s'aspéton che i pröms atleć dl percurs mesan despasse le travert; n'ora plü tert spo i mius dl percurs lunch. La premiazion ofiziala gnarà tignida domisdé, dales 16.00. La maioranza di atleć é i taliagn cun 5.054 scric ite, dan Germania, Olanda, Inghilterra y Belgio. Mo al

por tröc managers y sportifs de livel alt, che ne n'ò nia se lascè sciampè la ocaciun. Danter i partezipanç al start s'à anunzié ince managers de de gran mutinazionales, sciöche Corrado Sciolla (British Telecom), Mario Greco (Generali), Alessandro Garrone (ERG), Vittorio Colao (Vodafone), Rodolfo de Benedetti (CIR), Matteo Marzotto, Mauro Benetton, Gianluca Rana, Fausto Pinarello y tröc d'atri. Al ne mancia nia i inoms conesciüs dl sport: Alex Zanardi, Linus, Fabrizio Ravanelli, Giovanni Bruno, Paolo Bettini, Paolo Belli, Rossano Galtarossa y ince i campiuns y ex campiuns de ciasa sciöche le schiadù Manfred Mölgg y Maria Canins. (pablo)

Maratona é ince tradiziun y cultura: chilò na imaja de na ediziun passada.

Per l'prim iede sëura i cunfins ora

N mierculdi sëira ai prim de setember ie la Grupa da bal populer de Sëlva y S. Cristina pieda via per n viac a Budapest

Viac - Ntëur la nuef da sëira, do na ultimiscima proa drët garateda ie i diesc cumëmbri (y trëi cumpañies) sentei te curiera do che i se ova bele giut ncunfertà sun l'viac y ne udovina l'ëura de balé cun la grupa da bal unghereja. Dan feter mez ann fova la grupa de Budapest (Leinwar) stata a vijité nosc raion se ferman a Eppan y fajan pea pra n cuncors culturel tla val de Passeier. L'viac ie stat scialdi lonch ma mpo ne ulova n valguni do diesc èures de viac mo for nia ora de curiera. Sun l'program fòvel mo temp liede assé per vijité la zità culturalmënter storicalementer scialdi interessanta, la Pusta unghereja, n ciastel, n tòch cun la berca su y ju per la Donau, y truep d'auter. N sada, do avëi purvà l'ultima figures cun i balarins dl post, fòvela pona tan inant. Al plu tert do l'mulin y l'bal di banc fova la gran cumpëida de jënt drët ntuijasta y levova su per pudëi tlacené plu adaut. Per ne balé nia mé tla sala

I balarins de Sëlva y S. Cristina bala dan l'Parlamënt de Budapest, l'majer fabricat de Parlamënt dl mond.

se à la grupa fermà, ntan la vijita dla zità, monce sun la gran plaza dan l'Parlamënt a balé l'pitl paster ferman su scialdi passanc y seniüres. Do avëi vijitâ n gran luech da paur dl post

y avëi cialà na desmustrazion de ciavalières sun ciavei salveres ons ciarcià la spezialiteites dl luech plutesc picantes ma drët bones. L'dut fova abeli da mujiga da balé y sambën ne se lasciova i balarins jëuni de Gherdëina nia mucé chësta ucajions. Do cater de bieis dis y do avëi tèut cumià dai balarins ungherejes y autoritezies dl luech ons scumencìa l'viac de revieres a cësa. La trëdesc èures de viac ie sambën inò passedes aslune y fova plëines de divertimënt. Duc i cumëmbri prejënc ne desmincerà nia tan prësc chisc bieis dis. Mpurtant fòvel sambën nce per la grupes tò su cuntac cun d'autri paejes y d'autra cultures. Speran sun mo d'autri viages tan bieis y bela esperienzes ora per l'mond tl dëunì, nvions uni letëur de chësc articol a ti cialé a nosta fotografies te nosta plata internet www.volksstanzgruppe.org

I cumëmbri dla grupa

La Grupa da Bal de Sëlva y S. Cristina a Budapest.

La cales cun i trëi ambolc.

La Grupa da Bal de Sëlva/S. Cristina.

L scultëur ntan che l zipla y i mutons cun l'armonica.

Gran festa y defileda

Gherdëina mostra si cultura y tradizions. Bela defileda cun la troht n dumënia ai 2 de agost a S. Cristina, sot al moto "Sonns y cianties te Gherdëina"

S. Cristina - Passa 19 grupes à fat pea y à lascià udëi si guant tradiziunel, lascian nce ntraudëi n fregul de si attività. Diesc de chëstes fova grupes de mujiga y cores: la familia Grossrubatscher d'Urtijëi, l "Frauendreigesang" da Bula, l cor de dlieja de S.Cristina, per n cumpedé su mé n valgunes. I 400 ulenteres de uni lia à judà pea dut ntëur per fé garaté la festa sciche l toca, festa che ie una dla majeres de folclor y tradizion ntan l ann. La desmostra l gran liam cun l'arpejon culturela y storica tramandeda y mantenida nchin al didancuei. Ravises sotes che n sà da prijé y da prejenté ai seniüres y ala jënt dl post.

Uni ann te nauter luech

Coche uni ann d'agost pòssen udëi te un n luech de Gherdëina, uni ann te n auter, chëst ann a S. Cristina, la bela defileda di guanc dla gherdëina y dla lies dla val. Da lecurdé che Gherdëina à n gran numer de lies, 171, una deplù una demanco, scrites ite tla listes di trëi Chemuns: a Urtijëi n iel 87, a S. Cristina 31 y te Sëlva 53. N bel numer per na valeda che ne à niancanó 10.000 abitanc.

L temp à judà pea

Sambën l bel temp, che ie unì docà al ultim minut, à judà pea

acioche la festa garate mo deplù. Truepa jënt ne se à nia lascià mucé ch'sta ucajion, dantaldut i seniüres de duta la val ma nce trueps da tlo fova da udëi sun éur de streda y sun plaza dla festa. La defileda a metù man sun Plaza de Chemun per jì de viers dla streda Dursan, Maciaconi, depona ju nchin jal Zénter Iman, ulache duta la grupes se à abina ntëur l palch, sot al tendon, ulache l ambolt dl luech Bruno Senoner à dat l salut de bénunì. Mpue' duta la trohtes fova da udëi, dla gherlanda spiza, damprossù ala troht cun l ciapel y la cazina, la trohtes dla noza da zacan te Gherdëina, chëi che stlefova cun la scarieda longia, l carët cun i musicontieri, cun i

zipladëures, mutons che sunova l'armonica y nsci inant. Propri bel a cialé pro; tla calesses scichedes su da festa i trëi ambolc y i séurastanc dla lies de turism de Gherdëina.

Cunzerc dla Mujighes

La Mujighes à tenì sun palch si cunzerc for scialdi prijei dala jënt y che vén scutei su gén. L program fova perdrët drët rich. Bele dala 10.00 daduman à sunà la Mujiga de Urtijëi, domesdì pona dala 14.00 n cunzert dla Mujiga de S. Cristina, dala 15.00 na ejibizion da pert dla grupa balarins de Sëlva-S. Cristina, do la defileda à ciantà l Cor Saslonch y per finé via la grupa balarins

d'Urtijëi. Dala sies da séira inant à mo sunà la grupa Renegates.

Danter i bai prejentei fòvel l bal dl paster, l bal dl gial da mont, l bal "Schuhplattler" che fova l plu da rì y che à bonamënter plajù l plu dantaldut ai patins, che dessegur ne l arà nia udù suvènz, y mo d'autri. Nce i pitli mutons à purtà dant n valgun bai scialdi blòc.

Tres l domesdì à menà Rainer Senoner dl Ambolt prejentan i ghesç, spligan a puntin la trohtes y i bai cun si storia, mpue' dut chël che fova da udëi sun palch y ntëurvia. Sambën ne manciòvel nia zeché de bon da maië y da bever coche l toca mefun pro na bela festa da d'instà.

Daniela Villotti